

ดอกบัว...ยาสมุนไพร

เมล็ดบัว

ดียว

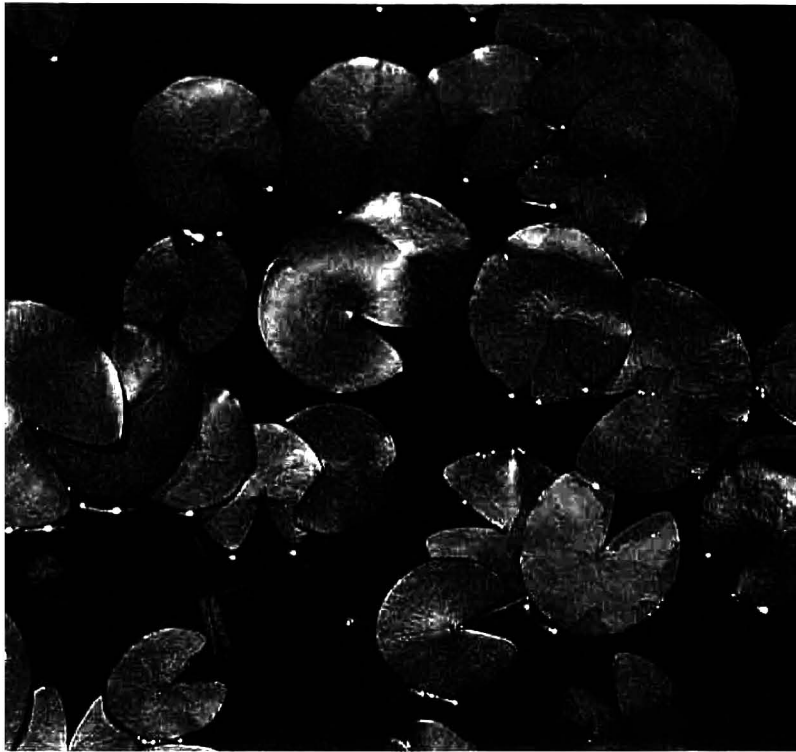
รากบัว

หมอซิวก โกมารภักจ์ ชาวอินเดีย เป็นแพทย์หลวงประจำพระองค์เจ้าพิมพิสาร ได้รับพระบัญชาให้ถวายการรักษาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครั้งหนึ่งทรงมีพระอาการอ่อนเพลีย ไม่มีกำลัง และทรงมีพระประสงค์จะถ่ายพระนาภี หมอซิวก จึงคิดปรุงพระโอสถพิเศษ โดยนำดอกบัวหลวงมา 3 กำมือ แล้วอบด้วยตัวยาอย่างแรงตามที่ได้ศึกษามาแล้วนำไปถวายให้พระพุทธองค์สูดกลิ่นดอกบัวก่ำที่ 1 มีผลให้พระพุทธองค์ทรงถ่ายพระบังคนหนัก 10 ครั้ง ทรงมีพระอาการดีขึ้น

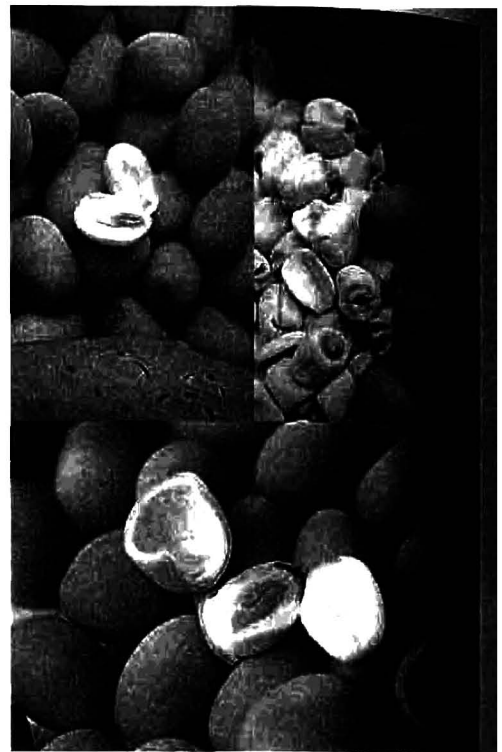
วันที่สองทรงสูดดมกลิ่นดอกบัวก่ำที่ 2 มีผลให้พระพุทธองค์ทรงถ่ายพระบังคนหนัก 10 ครั้ง

วันที่สามทรงสูดดมกลิ่นดอกบัวก่ำที่ 3 มีผลให้พระพุทธองค์ทรงถ่ายพระบังคนหนัก 10 ครั้ง รวมทั้งหมดทรงถ่ายพระบังคนหนัก 30 ครั้ง ส่งผลให้สมเด็จพระพุทธเจ้าหายป่วย ทรงพระเกษมสำราญเป็นปกติ

ช่างเป็นเรื่องที่น่าสนใจ นำพิศวงยิ่งนักที่รูปทรงทั้งงดงามของดอกบัวหลวงมีรูปทรงและขนาดใกล้เคียงกับหัวใจของเรา และสรรพคุณที่ได้รับจากการปรุงยาจากดอกบัวส่วนต่างๆ หลายตำรับนั้น ล้วนบำรุงหัวใจให้เข้มขึ้นแก้ร้อนใน กระหายน้ำ แก้ไข้ตัวร้อน อาเจียน ท้องเสีย บำรุงครรภ์ ฯลฯ ดังรายการสรรพคุณทางยาของบัวต่อไปนี้

ใบบัว

เปลือก - เมล็ดบัว

สรรพคุณทางยาของบัว

หัวบัว อยู่ตามรากบัว โดยเฉพาะบัวขม บัวเผื่อน และบัวผัน ต้มรับประทาน บำรุงหัวใจ

สำหรับบัวหลวงทั้งสองสีคือสีขาวและสีชมพู ทั้งทรงป้อมและทรงสูงมีส่วนต่าง ๆ ที่มีสรรพคุณทางยา ดังนี้

เหง้า มีรสหวานมันเล็กน้อย สรรพคุณ บำรุงหัวใจ แก้อ่อนใน กระหายน้ำ ใช้ต้วยร้อน อาเจียน เสมหะ ติดคอ

ดอก มีรสฝาด กลิ่นหอม สรรพคุณ บำรุงครรภ์ แก้อ่อน เกสร มีรสฝาด กลิ่นหอม สรรพคุณ ชูกำลัง ทำให้ชื่นใจ

ฝัก มีรสฝาด สรรพคุณ แก้อ่อนเสีย แก้อ่อนเห็ดเมา ช่วยขับรกให้ออกเร็วขึ้นเวลาคลอดลูก

เปลือกเมล็ด มีรสฝาด สรรพคุณ แก้อ่อนร่วน สมานแผล

เมล็ด (เนื้อ) รสหวานมัน สรรพคุณ บำรุงหัวใจ บำรุงไขข้อ ทำให้กระชุ่มกระชวย

蒂บัว รสขม สรรพคุณ ขยายหลอดเลือดในหัวใจ บำรุงหัวใจ แก้อ่อนหลังอาเจียนเป็นโลหิต

ใบอ่อน รสฝาดเปรี้ยว สรรพคุณ แก้อ่อนช้ำน ใบอ่อนที่ม้วนเป็นหลอดกลม (ใบแก่ รสขม ไม่ค่อยนิยมใช้ ถ้าชอบรสขมสามารถใช้ผสมเครื่องดื่มได้)

ไหลบัว ลำต้นอ่อนงอกใหม่ระหว่างเหง้า สรรพคุณ บำรุงหัวใจ แก้อ่อนเพลีย

ตัวอย่างชื่อยาที่ใช้ส่วนต่าง ๆ ของบัว ผสมกับตัวยาอื่น ๆ และสรรพคุณ

1. ชื่อยา **สว่างพิภวน** มีเกสรบัวหลวง และตัวยาอื่น ๆ สรรพคุณ ช่วยให้หลับสบาย
 2. ชื่อยา **กำลังราชสีห์** มีหัวบัวเผื่อน หัวบัวขมและตัวยาอื่น ๆ เป็นยาหอมชูกำลัง
 3. ชื่อยา **ระงับพิษเตโชธาตุ** มีเกสรบัวทั้ง 6 และตัวยาอื่น ๆ แก้อ่อนในกระหายน้ำ
 4. ชื่อยา **พรหมประสะน้ำทิพย์** มีดอกบัวทั้ง 5 และตัวยาอื่น ๆ แก้อ่อน 80 จำพวก ที่จับดวงจิตให้หมองมัวหน้าเขียว ไม่สบาย โดยใช้กระสายต่าง ๆ ผสมกับตัวยา
 5. ชื่อยา **ยาหอมประสะน้ำขิง** มีเกสรบัวหลวง บัวขม บัวเผื่อนและตัวยาอื่น ๆ
 6. ชื่อยา **เทพนิมิต** มีลูกบัว ดอกบัวสัตตบงกช เกสรบัวหลวงและตัวยาอื่น ๆ แก้อ่อน ช่วยให้ฟื้นคืนสติ
- บัวทั้ง 5 เบญจบัว** ได้แก่ บัวสัตตบงกช บัวสัตตบรรณ บัวลินจง บัวจงกลนี บัวนิลบล ทั้งหมดนี้มีรสขมฝาด สรรพคุณ บำรุงหัวใจ ชูกำลัง แก้อ่อนพานได้ แก้อ่อนจระธาตุ
- บัวพิเศษ 6** อย่างได้แก่ บัวหลวงชมพู บัวหลวงขาว บัวสัตตบงกช บัวสัตตบงกช บัวเผื่อน บัวขม ทั้ง 6 ชนิดนี้มีรสขมฝาด สรรพคุณรวม แก้อ่อน แก้อ่อนเสมหะ บำรุงกำลัง ทำให้หัวใจชื่นบาน แก้อ่อนใน กระหายน้ำ
- ท่านเห็นประโยชน์ของบัวแล้วหรือยัง...

